

שים לב: כתוב את התשובות בקיצור. לפעמים די בתשובה של משפט אחד או מילים אחדות. העתקה של פסוק או פירוש לא תיחשב לתשובה.

חלק ראשון – שאלות מקיפות

פרק ראשון (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות: על שלוש מהשאלות 1-4, ועל אחת מהשאלות 5-6. (לכל שאלה – 10 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 1-4.

1. עיין בבראשית, פרק ט"ו, פסוקים א'-ו'.

א. "אל תירא אברם" (פסוק א').

(1) הסבר את הסיבה ליראתו של אברהם.

(2) עיין בפסוק ג'.

הסבר את הטענה של אברהם בפסוק זה.

כנגד איזו הבטחה של ה' לאברהם (בפסוק א'), אברהם אומר את דבריו?

ב. "ויחשבה לו צדקה" (פסוק ו').

מי חשב למי "צדקה"? באר מהי אותה "צדקה".

2. עיין בבראשית, פרק י"ח, פסוקים א'-י"ד.

א. עיין בפסוקים א'-ח'.

(1) כתוב אל מי פונה אברהם בפסוק ג', והסבר את בקשתו.

(2) על אברהם נאמר ש"אמר מעט ועשה הרבה".

כיצד באה לידי ביטוי קביעה זו בפסוקים אלה?

ב. עיין בפסוקים י"ב-י"ד.

בפסוקים אלה דברי שרה מוזכרים פעמיים.

מהו השינוי בין דבריה הנזכרים בפעם השנייה ובין דבריה הנזכרים בפעם הראשונה?

כיצד אפשר להסביר שינוי זה?

3. עיין בויקרא, פרק י"ט, פסוקים ל"ג-ל"ז.

א. בקטע זה מוזכר פעמיים שישראל היו בארץ מצרים.

(1) עיין בפסוק ל"ד.

מה באה התורה להסביר על ידי אזכור זה, ומהו ההסבר?

(2) עיין בפסוק ל"ו.

מה באה התורה להסביר על ידי אזכור זה, ומהו ההסבר?

ב. "לא תַעֲשׂוּ עֵגֶל בְּמִשְׁפָּט" (פסוק ל"ה).

ציווי דומה נאמר בפרקנו גם בפסוק ט"ו.

על איזה "משפט" מדבר פסוק ט"ו, ואל מי מופנה הציווי בפסוק זה?

על איזה "משפט" מדבר פסוק ל"ה, ואל מי מופנה הציווי בפסוק זה?

נמק את תשובותיך.

4. א. עיין בדברים, פרק ו', פסוקים י"ט-ט"ו.

"הַשְּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' " (פסוק י"ב).

(1) לפי הקטע, מה יכול לגרום לישראל לשכוח את ה'?

(2) מה יכולה להיות התוצאה השלילית של שכחת ה', לפי פסוקים י"ב-י"ד?

ב. עיין בדברים, פרק ח', פסוקים י"א-ט"ו.

גם בקטע זה מוזכר החשש שישראל ישכחו את ה' (פסוק י"ד).

(1) לפי הקטע, מה עלול לגרום למצב של שכחת ה'?

(2) לָשֵׁם מה התורה מזכירה את העובדות שבפסוק ט"ו?

ענה על אחת מהשאלות 5-6.

5. עיין במלכים א, פרק ט"ז, פסוקים כ"ט-ל"ד.

א. "נִיְהִי הַנֶּקֶל לְכַתּוֹ בְּחַטָּאוֹת יַרְבֵּעַם בֶּן נַבְטִי" (פסוק ל"א).

(1) מה היו "חטאות ירבעם" שאליהן מתכוון הכתוב? היעזר במסופר בפרק י"ב, פסוקים כ"ה-ל"ג.

(2) מה הוסיף אחאב על "חטאות ירבעם", לפי המסופר בפרקנו בפסוקים ל"ג-ל"ד?

ב. עיין בפסוק ל"ד.

(1) מדוע נחשב המעשה של חיאל חטא?

(2) מה היה עונשו של חיאל?

6. עיין בישעיה, פרק א', פסוקים ה'-ט'.

א. הסבר את התוכחה של ישעיהו בפסוק ה'.

ב. עיין בפסוקים ז'-ט'.

(1) במה בא לידי ביטוי המצב הגרוע בארץ, לפי פסוקים אלה?

(2) איזה חסד עשה ה' עם ישראל, לפי פסוקים אלה? בסס את דבריך על הכתוב.

חלק שני – שאלות קצרות

פרק שני – תורה (30 נקודות)

ענה על חמש מהשאלות 7-13 (לכל שאלה – 6 נקודות).

7. עיין בבראשית, פרק ב', פסוקים י"ח-כ"ה.
- א. (1) במה שונה דרך הבריאה של האדם ואשתו מדרך הבריאה של שאר בעלי החיים?
(היעזר בפרק א', פסוקים כ"ז-כ"ה).
- (2) במה עוד מתבטא ייחודו של האדם, לפי הכתוב בבראשית, פרק א', פסוק כ"ח?
ב. עיין בפסוק כ"ד.
- הסבר את הקביעה שבפסוק זה, וכתוב כיצד דרך הבריאה המיוחדת של האדם ואשתו מסבירה קביעה זו.
8. עיין בבראשית, פרק ל"ט.
- א. עיין בפסוקים י"א-י"ב ובפסוקים ט"ז-י"ח.
האם אשת פוטיפר סיפרה לבעלה את האמת בנוגע למה שקרה עם יוסף?
הוכח את תשובתך מהכתוב.
- ב. עיין בפסוקים כ"ג-כ"ד.
מה בהתנהגות של שר בית הסוהר מלמד על יחסו ליוסף, וכיצד התורה מסבירה את הסיבה ליחס זה?
9. א. עיין בבראשית, פרק מ"ב, פסוקים כ"ה-כ"ח.
"וַיִּחַדְדוּ אִישׁ אֶל אָחִיו לְאמֹר מֶה זֹאת עָשָׂה אֲלֵקִים לָנוּ" (פסוק כ"ח).
ממה פחדו האחים? היעזר במסופר בפרק מ"ג, פסוק י"ח.
- ב. עיין בבראשית, פרק מ"ג, פסוקים י"ט-כ"ב.
בדברי האחים לאיש הממונה על בית יוסף, הם משמיטים (= אינם מזכירים) פרטים רבים ממה שקרה בפגישה הראשונה שלהם עם יוסף (פרק מ"ב, פסוקים ו'-כ').
ציון שני פרטים שהאחים משמיטים, והסבר מדוע האחים משמיטים אותם.

10. עיין בויקרא, פרק כ"ג, פסוקים ט"ו-כ"ב.

א. "מיום הביאכם את עמר התנופה" (פסוק ט"ו).

מהו היעמך שעליו מדובר בפסוק זה, לאן מביאים אותו, ומתי מביאים אותו?

ב. "והקרבתם מנחה חדשה לה' " (פסוק ט"ז).

(1) מתי מקריבים "מנחה חדשה לה' " ?

(2) עיין בקטע כולו, וציין מצווה נוספת (מלבד ענייני הקרבנות) הנהוגה באותו יום.

11. עיין בדברים, פרק ט"ז, פסוקים א'-ח'.

א. "שמור את חדש האביב" (פסוק א').

כיצד צריך לקיים ציווי זה?

ב. עיין בפסוקים ד'-ח'.

(1) באר את שני הציוויים של התורה בפסוק ד'.

(2) ציין שני ציוויים נוספים מן הקטע, הנהוגים לא רק במקדש.

12. עיין בדברים, פרק כ"א, פסוקים ט"ו-כ"א.

בקטע זה התורה עוסקת ביחסי הורים ובנים.

א. עיין בפסוקים ט"ו-י"ז.

(1) איזה חלק מירושת אביו מגיע לבן הבכור?

(2) הסבר מה התורה מצווה על האב במילים: "לא יוכל לבקר את בן האהובה על פני

בן השנואה". (פסוק ט"ז)

ב. עיין בפסוקים י"ח-כ"א.

באר מהו החטא של "בן סורר ומורה", והסבר מדוע עונשו חמור כל כך.

13. עיין בדברים, פרק כ"ב, פסוקים ו'-ז'.

א. (1) מהו המקרה שהתורה מתארת בפסוקים אלה?

(2) צטט מהכתוב את מצוות היעשה, ואת מצוות ה"לא תעשה" של מקרה זה.

ב. (1) מהו השכר המובטח למי שמקיים את הנאמר בפסוקים אלה?

(2) ציין מצווה נוספת מספר דברים, שגם למי שמקיים אותה מובטח שכר דומה.

פרק שלישי – נביאים וכתובים (30 נקודות)

ענה על חמש מהשאלות 14-20 (לכל שאלה – 6 נקודות).

14. עיין במלכים א, פרק ח', פסוקים מ"ו-ס'.

א. עיין בפסוקים מ"ו-נ"ג.

לשם מה שלמה מזכיר בקטע זה שה' הבדיל את ישראל "לְנַחֵלָה מִכָּל עַמֵּי הָאָרֶץ"
(פסוק נ"ג)?

ב. עיין בפסוקים נ"ה-ס'.

(1) כתוב במילים שלך על מה שלמה מודה לה' בפסוק נ"ו.

(2) לפי הקטע, מה יגרום לגויים לדעת "כי ה' הוא האלקים אין עוד"?

15. עיין במלכים ב, פרק י"ט, פסוקים א'-כ'.

א. עיין בפסוקים א'-ז'.

(1) מה גרם לחזקיהו לבקש מישעיהו להתפלל בעד ישראל?

(2) מה הייתה התשובה של ישעיהו?

ב. עיין בפסוקים ח'-י"ט.

בפסוקים ט"ו-י"ט מסופר על תפילת חזקיהו לה'.

הסבר מה גרם לחזקיהו להתפלל, לאחר שכבר קיבל תשובה מישעיהו. ענה לאחר עיון בפסוקים ח'-י"ד.

16. עיין במלכים ב, פרק כ"ד, פסוק ח' – פרק כ"ה, פסוק כ"ו.

א. עיין בפרק כ"ד, פסוק י' – פרק כ"ה, פסוק ז'.

גם יהויכין וגם צדקיהו הוגלו לבבל.

במה היה גורלו של צדקיהו שונה מגורלו של יהויכין?

ב. עיין בפרק כ"ה, פסוקים כ"ו-כ"ז.

(1) מה היה תפקידו של גדליהו בן אחיקם?

(2) הסבר מדוע רָצַח גדליהו גרם לירידת ישראל למצרים.

17. עיין בישעיה, פרק ה', פסוקים א'-ו'.

א. "וַיִּקְרָא לַעֲשׂוֹת עֲבָדִים" (פסוק ב').

(1) אילו פעולות שעשה בעל הכרם גרמו לו לקוות שיהיו לו ענבים טובים? ציין שתי פעולות.

(2) מהו הנמשל לתקווה של בעל הכרם?

ב. (1) כיצד "מעניש" בעל הכרם את כרמו?

(2) מהו הנמשל לעונשים אלה?

18. א. עיין בישעיה, פרק י"ב.

(1) אל מי מופנים דברי הנביא בפסוקים ד'-ה'?

(2) מהי בקשתו, ומה מביא אותו להשמיע קריאה זו?

ב. עיין בפרק מ', פסוק ט'.

אל מי פונה הנביא בפסוק זה, ומהו תוכן הקריאה שהוא מבקש לקרוא?

19. עיין בתהלים, מזמור א'.

א. עיין בפסוקים א'-ג'.

כתוב בקצרה מה מאפיין את ההתנהגות של הצדיק לפי פסוקים א'-ב', ומהו מצבו של הצדיק.

ב. עיין בפסוקים ד'-ו'.

"עַל כֵּן לֹא יִקְמוּ רְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּט" (פסוק ה').

באר דברים אלה שאומר המשורר על הרשעים, והסבר על מה דבריו מבוססים.

20. עיין בתהלים, מזמור קי"ד.

א. עיין בפסוקים א'-ד'.

(1) מה עשה ה' למען ישראל?

(2) כיצד השפיע המעשה של ה' על ישראל, וכיצד השפיע המעשה של ה' על הטבע?

ב. עיין בפסוקים ה'-ח'.

כיצד המשורר מסביר בפסוקים ז'-ח' את השינויים שחלו בהתנהגות הטבע.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך התרבות והספורט